

1 afdr.

Nr. 1429

GRONINGEN, 13 Maart 1953.

BIJLAGEN } terug -
 } nieuw 1 afschrift brief
 d.d. 9 Febr. 1953, nr. 1314.

Bericht op -

molen 99

ONDERWERP: Windwatermolen.
Waterschap Lage Land (gem. Slochteren).

Niettegenstaande dezerzijds veelvuldig met het bestuur van het waterschap Lage Land overleg is gepleegd over een eventueel behoud van de windwatermolen nr. 99 aan het Slochterdiep en het waterschapsbestuur in deze uitvoerig werd ingelicht bij mijn brief d.d. 9 Februari 1953, nr. 1314, waarvan hierbij een afschrift is toegevoegd, heeft het waterschapsbestuur mij thans medegedeeld, dat het na rijp beraad gemeend heeft niet te moeten besluiten tot herstel van de windmolen.

naar 93

Als redenen worden o.m. aangevoerd: de dure bediening; de onvoldoende mogelijkheid om de molenaar aan te sporen om zoveel mogelijk met de wind te malen inplaats van de motor te gebruiken; de hoge onderhoudskosten, welke als regel niet voor subsidie in aanmerking komen; het toenemend gebrek aan molenaars en molenmakers in de toekomst; de voorwaarde bij de Rijkssubsidieuitkering, dat de windmolen minstens 10 jaar dient te worden gehandhaafd.

In verband met de slechte toestand van de bestaande bemalingsinrichting, waarin op korte termijn moet worden voorzien,

AAN

DE PROVINCIALE MOLENCOMMISSIE,
SECRETARIS MR. R. BOLT,
Provinciehuis,
GRONINGEN.

verzoekt het waterschapsbestuur om een spoedig uitsluitel in-
zake de aanvraag om een sloopvergunning voor de molen.

Nu het waterschapsbestuur uit financiële overwegingen niet
genegen is de molen geheel te laten herstellen, doch de molen
door zijn ligging uit waterstaatkundig oogpunt in tijden van brand-
stoffenschaarste zijn nut kan hebben, is misschien nog een tussen-
oplossing denkbaar, waarbij de molen wel buiten gebruik wordt ge-
steld, doch thans niet wordt gesloopt en waarbij men eventueel la-
ter nog op windaandrijving zou kunnen terugvallen.

Dat zou kunnen in deze vorm, dat aan het waterschapsbestuur
vergunning wordt gegeven tot het wegnemen van beide, bijna on-
bruikbaar geworden roeden en tot het onmiddellijk installeren van
de motor in de molen annex nieuwe vijzel c.a. onder de voorwaarden, dat:

- a. het binnenwerk van de molen intact blijft;
- b. gelijktijdig het buitenhoutwerk (exclusief roeden c.a.) en de riet-
bedekking wordt hersteld en voorzoveel nodig wordt geverfd;
- c. er gelijktijdig een verstelbaar tandwiel wordt gemaakt in de over-
brenging van motor op vijzel, opdat eventueel met een eenvoudige
handbeweging het windaandrijvingswerk op de vijzel kan worden aange-
sloten;
- d. het molenrestant behoorlijk zal worden onderhouden en niet als op-
slagruimte zal worden gebruikt.

Eventueel zou hierin een éénmalige subsidie kunnen worden voorge-
steld.

Voor het waterschap biedt deze oplossing het voordeel, dat geen
afzonderlijk gemaalgebouwtje behoeft te worden gebouwd, terwijl de
mogelijkheid tot windaandrijving blijft bestaan na het aanschaffen
van één of twee roeden.

Het waterschapsbestuur heeft mij medegedeeld dat zij vermoedelijk
wel bereid zal zijn een dergelijke oplossing te aanvaarden, indien

Provinciale Waterstaat van Groningen

afgehoord

onze Commissie niet tot een algehele sloopvergunning kan besluiten.

neen!

1429

BILAGEN

terug

nieuw 1 afschrift brief

d.d. 9 Febr. 1953, nr. 1314

DE INGENIEUR VAN DE
PROVINCIALE WATERSTAAT:

C. J. Winkler

(C. Winkler).

Bericht op

molen 99

ONDERWERP: Windwatermolen.
Waterschap Lage Land (gez. Slochteren).

Niettegenstaande derzwerijds veelvuldig met het bestuur van het waterschap Lage Land overleg is gepleegd overeen eventueel behoud van de windwatermolen nr. 99 aan het Slochterdiep en het waterschapsbestuur in deze uitvoerig werd ingelicht bij mijn brief d.d. 9 Februari 1953, nr. 1314, waarvan hierbij een afschrift is toegevoegd, heeft het waterschapsbestuur mij thans medegedeeld, dat het na rijp beraad gemeend heeft niet te moeten besluiten tot herstel van de windmolen.

Als redenen worden o.m. aangevoerd: de dure bediening; de onvoldoende mogelijkheid om de molenaar aan te sporen om zo veel mogelijk met de wind te maaijn inplaats van de motor te gebruiken; de hoge onderhoudskosten, welke als regel niet voor subsidie in aanmerking komen; het toenemend gebrek aan molenaars en molenaars in de toekomst; de voorwaarde bij de Rijkssubsidieuitkering, dat de windmolen minstens 10 jaar dient te worden gehandhaafd.

In verband met de slechte toestand van de bestaande bemalingsinrichting, waarin op korte termijn moet worden voorzien,

AAN
DE PROVINCIALE MOLENCOMMISSIE,
SECRETARIS MR. A. BOLF,
Provinciehuis,
GRONINGEN.

6

PROVINCIALE GRONINGSE MOLENCOMMISSIE

Rykscommissie voor de Monumentenzorg,
Smidswater 7,
's GRAVENHAGE.

dd. 21 Maart 1952, no. 48581¹⁾

nopens : windwatermolen Het Lage Land (Slochteren).

Groningen, *17* April 1953.

In antwoord op uw terzyde aangehaalde kantbre^{ie}if berichten wy u dat wy ons met de aangevraagde sloping van de windwatermolen van het waterschap Het Lage Land onder de gemeente Slochteren ~~ingen~~ dele kunnen verenigen.

Niet alleen heeft deze molen namelyk door zyn ligging aan de nieuwe verharde weg langs het Slochterdiep landschappelyke waarde, maar ook uit waterstaatkundig oogpunt is het behoud van deze molen aan te bevelen. En wel in het byzonder in de werkingssfeer van de wet Bescherming Waterstaatswerken in Oorlogstyd. In tyden van nood zouden namelyk naast het Lage Land ook de waterschappen Heidenschapper polder en Blokumerpolder (thans electrisch bemalen) met betrekkellyk geringe hulpmiddelen onder de bemaling van deze windwatermolen kunnen worden gebracht. Dat betekent in totaal een bemalingsoppervlak van 1150 ha.

Wy hebben ons te dezer zake reeds met het college van Gedeputeerde Staten in verbinding gesteld.

Namens de Molencommissie

Mey., voorzitter

B, secretaris

7

PROVINCIALE GRONINGSE MOLENCOMMISSIE

Heren Gedeputeerde Staten
der provincie GRONINGEN.

dd.23 Maart 1953, no.3740, 1e afdeling.
nopens:bemaling waterschap Lage Land (Slochteren).

Groningen, *Molen 99.*
17 April 1953.

Hierby doen wy u weder toekomen de by uw terzyde aangehaalde kantbeschikking om bericht en raad ontvangen stukken betreffende de windwatermolen van het waterschap Het Lage Land in de gemeente Slochteren. De zaak is uitvoerig besproken in onze vergadering van 10 April j.l. Zulks geschiedde aan de hand van het rapport van onze technische commissie dd.13 Maart 1953, waarvan wy u hierby een afschrift doen toekomen.

Wy kunnen ons verenigen met de gedachte de molen voorlopig zodanig te doen herstellen, dat de mogelykheid open blyft op den duur de windbemaling naast de electricische te handhaven. Zulks zou dienen te geschieden in het kader van de wet Bescherming Waterstaatswerken in Oorlogstyd. Van slooping van deze belangryke molen kan geen sprake zyn. Hy kan immers op eenvoudige wyze worden dienstbaar gemaakt aan de bemaling van meer dan 1000 ha oppervlakte.

Wy geven u in overweging de in het schryven van de D.H.I.P.W. dd.19 Maart 1953, no.2636 aanbevolen maatregelen te nemen. Het waterschap ware ten spoedigste met uw zienswyze in kennis te stellen, opdat nog in deze zomer de inderdaad onontbeerlyke voorzieningen kunnen worden getroffen.

Wy hebben de Rykscommissie voor de Monumentenzorg medegedeeld dat met het by haar ingediende verzoek tot slooping van deze windwatermolen in ~~geffen~~ dele kan worden ingestemd.

Namens de Molencommissie

A. C. M., voorzitter
B., secretaris

PROVINCIAAL BESTUUR VAN GRONINGEN

Aan Zijne Excellentie de Minister
van verkeer en waterstaat
te 's-G r a v e n h a g e.

Nr. 3740/36a, 1e afd.

Mole 99

Onderwerp: Toepassing Wet Bescherming Waterstaatswerken in oorlogstijd. Molen waterschap Lageland.

GRONINGEN, 1 Mei 1953.

Verzonden: 7 Mei 1953.

De windwatermolen van het waterschap Lageland, gelegen onder de gemeenten Slochteren en Ten Boer verkeert in slechte staat, zodat het bestuur van het waterschap vergunning tracht te verkrijgen tot het slopen van de molen en het stichten van een electricch gemaal.

De molen kan evenwel, naar onze mening, in tijden van nood van grote waarde blijken te zijn. Niet alleen het waterschap Lageland kan hierdoor worden bemalen, maar met weinig hulpmiddelen kunnen ook het ten N.O. aansluitende waterschap Blokumerpolder en het ten W. aangrenzende waterschap de Heidenschapperpolder, welke waterschappen thans uitsluitend electricch worden bemalen en een weinig van elkaar verschillend peil hebben, onder de bemaling van de onderhavige windwatermolen worden gebracht, zodat deze een oppervlakte van 1150 ha kan bemalen.

X In verband hiermede zouden wij met toepassing van de Wet Bescherming waterstaatswerken in Oorlogstijd het waterschap Lageland op willen dragen de onderhavige molen te doen herstellen, en zodanig in te richten en te onderhouden dat zowel met de wind als met behulp van de bestaande electromotor op doeltreffende wijze zal kunnen worden gemalen.

Wij verzoeken uwe Excellentie in verband met artikel 1 lid 5 van de Wet Bescherming Waterstaatswerken in Oorlogstijd ons te berichten, of zij met de bovenomschreven maatregelen kan instemmen.

Wij stellen ons voor om, indien de genoemde Wet hier toepassing kan vinden, te bevorderen, dat met gebruikmaking van artikel 8 lid 3 der Wet de kosten voor 25% komen ten laste van de drie belanghebbende waterschappen. De kosten van het herstel worden geraamd op f 21.000,-. Het onderhoud zal per jaar f 1500,- kosten. Het behoud van deze molen is voor het waterschap zelf van belang en kan in normale tijd bovendien nog tot een belangrijke besparing op het electricchverbruik van de motoraandrijving leiden. Het zal ons aangenaam zijn ook over de financiële zijde van deze aangelegenheid de mening van uwe Excellentie te vernemen.

Wij zullen het op prijs stellen, als wij omtrent het bovenstaande spoedig uwe Excellentie's bericht mogen ontvangen, aangezien de molen in slechte staat verkeert. In verband met deze slechte toestand hebben wij het waterschapsbestuur toegestaan tijdelijk de roeden te demonteren en in de molen de motor en een nieuwe vijzel te monteren onder nadere aanwijzingen van de Provinciale Groningse Molencommissie.

Voor eensluidend afschrift:
De Griffier der Staten van Groningen,

De Gedeputeerde Staten der
provincie Groningen,

get. E.H. Ebels, Voorzitter.
get. Hangelbroek, Griffier.